

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Bejenaru Iurie și Mardari Dumitru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în cauza penală privindu-1 pe

Sorbală Emil Vasile, născut la 18 mai 1969, originar din r-nul Ocnîța, s. Sauca, cu viza de reședință în mun. Chișinău, str. N. Milescu - Spătaru 19/3, cămin, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn 5/3, ap. 116.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.02.2012 – 06.08.2012 (prima instanță);
2. 04.09.2012 – 06.02.2013 (instanța de apel);
3. 23.04.2013 – 01.10.2013 (instanța de recurs ordinar);
4. 12.11.2013 – 20.03.2014 (instanța de apel);
5. 07.08.2014 – 17.09.2014 (instanța de recurs ordinar);
6. 11.12.2014 – 24.02.2015 (instanța de recurs ordinar);
7. 23.03.2015 – 19.05.2015 (instanța de apel);
8. 12.08.2015 – 25.11.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A CONSTATAT :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 august 2012, Sorbală Emil a fost condamnat în baza art. 151 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Zatic M. a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut, că inculpatul Sorbală Emil că la 01 ianuarie 2012, aproximativ la ora 18⁰⁰, în mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare, în spate la Arca de Triumf din Piața Marii Adunări Naționale în rezultatul unei certe apărute spontan între Sorbală Emil și Zatic Maria, i-a aplicat ultimei o

lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea cutiei toracice, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 09/d din 02.01.2012, vătămare corporală gravă.

Potrivit rechizitoriului Sorbală Emil a fost pus sub învinuire în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, însă instanța a reținut de a reîncadra acțiunile inculpatului la art. 151 alin.(1) Cod penal - *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață*, deoarece, tentativa de omor intenționat poate avea loc numai cu intenție directă, atunci când acțiunile vinovatului demonstau că el a prevăzut survenirea morții, dorea sau admitea producerea acesteia, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

3. Împotriva sentinței au declarat apel :

- procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare a lui Sorbală E. în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei - 10 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În argumentarea apelului, a menționat că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a comis tentativa de omor a unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul, însă instanța de fond analizând probele cauzei le-a dat o apreciere incorectă și contrară circumstanțelor de fapt constatate, deși acestea dovedesc pe deplin vinovăția lui Sorbală Emil. Consideră, că sunt nefondate concluziile instanței referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, deoarece el a avut intenția omorului cet. Zatic Maria, însă nu și-a dus intenția pînă la capăt deoarece i-a fost acordat imediat ajutor medical. De asemenea instanța nu a dat aprecierea corespunzătoare declarațiilor părții vătămate și a celorlalte probe, potrivit cărora se confirmă vinovăția inculpatului în infracțiunea incriminată.

- partea vătămată Zatic Maria, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare conform învinuirii înaintate. Instanța de fond a apreciat incorect probele examinate și administrate, dîndu-le o interpretare greșită, recalificînd acțiunile în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, deoarece inculpatul a comis infracțiunea cu intenție directă, aplicînd lovitura în regiunea inimii, organ anatomic vital. Astfel, Sorbală Emil a urmărit un sfârșit letal, dorea survenirea morții, însă din motive independente de voința lui, nu s-a produs, el observînd că se apropie doi polițiști s-a pierdut, și datorită asistenței medicale la timp ea a rămas în viață. Declarațiile sale precum că inculpatul nu a avut intenția să o omoare, au fost depuse prin constrîngere psihică și a amenințărilor că atît ea, cît și fiica sa, nu vor avea viață liniștită, fiind hîrțuite atît telefonic, cît și personal. In acest sens, a depus plîngere la organul de urmărire penală. La fel, a menționat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blîndă, care nu corespunde gravității infracțiunii săvîrșite, nu s-a ținut cont de toate

circumstanțele cauzei, de persoana vinovată, precum și de declarațiile martorilor Us V., Stavilo N., plîngerile adresate organelor competente potrivit cărora inculpatul nu pentru prima dată manifestă un comportament violent în privința părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2013, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărîre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care :

A fost admisă parțial acțiunea civilă și încasat prejudiciul moral de la Sorbală Emil în beneficiul cet. Zatic Maria în sumă de 15 000 lei, iar în partea prejudiciului material acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a constatat că instanța de fond, analizînd amplu și obiectiv probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și a concluzionat asupra vinovăției lui Sorbală E. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) Cod penal.

La fel, instanța de apel a conchis că sunt neîntemeiate afirmațiile procurorului și părții vătămate cu privire la încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, din motiv că partea acuzării nu a prezentat în cadrul examinării cauzei probe pertinente și concludente, care ar demonstra prezența la inculpat în timpul comiterii faptei a intenției de omor.

Mai mult că motivele referitoare la probarea intenției inculpatului care chipurile nu și-a dus intenția pînă la capăt deoarece i-a fost acordat imediat ajutor victimei, sunt declarative, menționînd că a fost cauzată numai o lovitură, după care Sorbală E. a chemat ambulanța pentru acordarea ajutorului medical, iar declarațiile inculpatului în această parte nu au fost combătute.

Totodată, a considerat că la aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că probele din dosar confirmă vinovăția lui Sorbală Emil în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2013, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că instanța de apel, judecînd apelurile, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de procuror și partea vătămată, adoptînd o hotărîre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, precum și faptei săvîrșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, au fost admise aprelurile declarate de procuror și partea vătămată, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- Sorbală Emil a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin.(1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Sorbală Em. în beneficiul părții vătămate Zatic M. a prejudiciului moral în suma de 50 000 lei, iar în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

9. Instanța de apel a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de tentativă de omor, invocate în rechizitoriu și a conchis că instanța de fond neîntemeiat a recalificat fapta inculpatului în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, care nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.101, 394 Cod de procedură penală.

Vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii de tentativă de omor se dovedește prin următoarele probe: - declarațiile părții vătămate, a martorilor Zatic M., Us V., Meleca N., - procesul-verbal de cercetare la fața locului, certificatul de vizită nr. 227 din 01.01.2012, - raportul de expertiză medico-legală nr. 09/D din 02.01.2012, - raportul de expertiză psihiatrică legală staționară.

Astfel, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, nu echivalează cu recalificarea faptei săvîrșite, devreme ce probele prezentate, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, confirmă cu certitudine săvîrșirea infracțiunii constatate.

Prin urmare s-a constatat cu certitudine că inculpatul prin agresarea vădită, a aplicat victimei, cu un cuțit pregătit de înainte, aflat cu sine, o lovitură într-o regiune vitală a corpului, ce constituie că acesta a prevăzut și urmărit omorul persoanei.

În acest context, nu este pusă problema numărului loviturilor, dar locul, mijlocul și intensitatea loviturii aplicate, care este caracterizată de raportul medico-legal ca fiind deosebită, provocînd leziuni corporale grave. In lipsa îngrijirilor medicale de urgență calificate ar fi survenit decesul victimei.

Referitor la latura civilă, instanța a conchis că în partea prejudiciului moral urmează a fi admisă cu încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a sumei de 50 000 lei, luînd în considerație că prin infracțiunea săvîrșită inculpatul a determinat supunerea părții vătămate nu numai la traume fizice, dar și la suferințe psihice de excepție, existînd un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suferit de partea vătămată.

Cît privește acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 387 Cod de procedură penală a considerat oportun de a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

10. Decizia nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dragomir A. și partea vătămată Zatic M., care invocând ca temei prevederile art. 427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia în latura civilă, cu încasarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei. Au menționat că, partea vătămată a fost internată mai mult de o lună în secția de reanimare al Spitalului de urgență. În fiecare lună efectuează controale medicale și este lipsită de posibilitatea de a lucra din cauza stării de sănătate. Mai mult de doi ani trăiește în frică, din punct de vedere psihologic.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 septembrie 2014, s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dragomir Aliona și partea vătămată Zatic Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, ca fiind vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel la soluționarea acțiunii civile a adoptat o soluție corectă, menționând că încasarea prejudiciului material urmează să fie admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea civilă, din motiv că partea vătămată la cererile sale nu a indicat concret suma prejudiciului material, nefiind anexate careva probe în susținerea pretențiilor, iar în partea prejudiciului moral, reieșind din circumstanțele cauzei, a dispus încasarea unei sume echitabile în mărime de 50 000 lei.

12. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul Sorbală Emil, care invocând ca temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a argumentat că despre decizia instanței de recurs din 01.10.2013 prin care a fost dispusă rejudecarea cauzei nu a cunoscut. Din lipsa spațiului locativ a fost nevoit să-și schimbe domiciliul și despre examinarea apelului procurorului nu a fost înștiințat, prin urmare el nu s-a eschivat intenționat de la prezentarea în ședința instanței de apel și nu a cunoscut că a fost anunțat în căutare. La fel, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța a dat o apreciere greșită probelor prezentate.

Consideră că instanța a interpretat greșit declarațiile părții vătămate Zatic Maria, pe care le-a pus la baza soluției de condamnare, totodată menționînd că pentru aprecierea corectă a declarațiilor contradictorii ale victimei urmează să fie numită o expertiză psihologico-psihiatrică, deoarece nu s-a luat în considerație că ultima este invalidă de gr. II și suferă de boala Lupus Eritematos, care afectează sistemul nervos și dezvoltă sindromul -astenodepresiv, care se manifestă prin agresivitate față de cel apropiat.

Instanța de apel i-a încălcat dreptul la apărare, deoarece a examinat cauza atît în lipsa sa, cît și a apărătorului ales, prin ce a fost lipsit de dreptul de a-și apăra

interesele în ședința de judecată, fiindu-i încălcat art. 26 din Constituția Republicii Moldova.

13. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2015 a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Sorbală Emil, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a stabilit, că asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei în contradictoriu, întrucât participarea apărătorului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege ale inculpatului și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei.

Potrivit art.17 alin.(3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală și instanța de judecată este obligată să asigure inculpatului *dreptul la asistență juridică calificată din partea unui apărător ales de el* sau a unui avocat care acordă asistența juridică garantată de stat.

Verificând respectarea principiului referitor la dreptul de apărare al inculpatului, instanța de recurs a concluzionat că acest drept al lui Sorbală Emil a fost încălcat și decizia pronunțată de către instanța de apel a fost apreciată ca ilegală.

Potrivit deciziei date s-a constatat că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc cu participarea apărătorului Cebotari Pavel, care a acordat asistență juridică garantată de stat.

Potrivit materialelor cauzei instanța de recurs a stabilit, că avocatul Gutium Iurie în baza mandatului (f.d.94, vol.I) a reprezentat interesele inculpatului Sorbală Emil în baza contractului nr.2 din 09.02.2012 atît în instanța de fond, cît și în apel.

Ulterior, la judecarea cauzei în recurs, examinarea cauzei a fost fixată pentru data de 18 iunie 2013, ora 10⁰⁰, cu înștiințarea inculpatului, avocatului Gutium Iu. și partea vătămată (f.d.219, vol.I).

La 18.06.2013 atît inculpatul, avocatul Gutium I., cît și partea vătămată nu s-au prezentat, din care motiv ședința de judecată a fost amînată pentru pentru data de 02.07.2013, ora 10⁰⁰, cu citarea repetată a părților.

La data și ora fixată, în ședința instanței de recurs părțile nu s-au prezentat, ședința fiind amînată pentru 01.10.2013, fiind solicitat acordarea asistenței juridice garantate de stat și desemnat avocatul Cebotari Pavel pentru a reprezenta interesele inculpatului Sorbală Emil în ședința de judecată.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2013, pronunțată cu participarea apărătorului Cebotari Pavel, în lipsa inculpatului, s-a dispus casarea totală a soluției adoptate de către Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2013 și rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, s-a revenit la situația judecării apelului și instanța de apel era obligată să citeze apărătorul Gutium Iurie pentru apărarea intereselor lui Sorbală Emil, însă, potrivit telefonogramei și recipiselor din dosar, instanța de apel l-a anunțat doar pe avocatul Cebotari Pavel despre examinarea cauzei în instanța de apel.

În materialele cauzei lipsesc date, care ar confirma că avocatul Gutium Iurie a fost legal citat despre data și ora examinării cauzei în instanța de apel.

Însă, la rejudecarea apelurilor acuzatorului de stat și părții vătămate la 20 martie 2014, instanța de apel, a examinat cauza cu participarea apărătorului Cebotari Pavel, numit în baza art. 70 Cod de procedură penală.

Necătînd la faptul că inculpatul avea avocat prin contract, instanța de apel a citat avocatul care a fost desemnat pentru asigurarea asistenței juridice garantată de stat.

Instanța de recurs a menționat că una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei bazat pe principiul contradictorialității este asigurarea dreptului la apărare al inculpatului.

Astfel, instanța de recurs a constatat, că inculpatul Sorbală Emil în instanța de apel a fost lipsit de o apărare concretă și efectivă, iar la judecarea apelurilor declarate, procesul penal n-a fost echitabil în sensul art.6 § (1), § (3) lit. c) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, - *"Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî (...) asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Orice acuzat are, în special, dreptul: să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer"*.

La rejudecarea cauzei, instanța de recurs a statuat că, instanța de apel trebuie să ia în considerație cele expuse în prezenta decizie, să înlătore încălcările de lege menționate, să respecte procedura de judecare a cauzei în instanța de apel, cu înștiințarea apărătorului ales, iar în caz de înlocuire a apărătorului să respecte procedura procesual penală în această parte, se va pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, va verifica minuțios, sub toate aspectele, complet și obiectiv toate probele în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și va adopta o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 au fost admise apelurile declarate de procurorul în Procuratura Buiucani mun. Chișinău, Zamă Sergiu și de partea vătămată Zatic Maria, casată sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 06.08.2012, pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Sorbală Emil Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 27, 145 al. (1) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 10 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul ispășirii pedepsei inculpatului Sorbală Emil i-a fost calculat de la data de 19.05.2015, incluzând în termenul ispășirii pedepsei perioada aflării în stare de arest preventiv de la 01.01.2012 pînă la 06.08.2012 și de la 10.11.2014 pînă la 19.05.2015.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

S-a admis parțial pretenția privind încasarea prejudiciului moral s-a încasat de la Sorbală Emil în beneficiul lui Zatic Maria suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Instanța de apel a constatat, că inculpatul Sorbală Emil, la 01 ianuarie 2012, aproximativ la ora 18:00, aflîndu-se în mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare, în preajmă, la Arca de Triumf din Piața Marii Adunări Naționale, în baza relațiilor reciproc ostile survenite, urmărind scopul omorului pătimatei Zatic Maria, intenționat, i-a aplicat ultimei o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea cutiei toracice, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr. 09/d din 02.01.2012, i-au fost cauzate: plagă prin armă albă înțepată tăiată penetrantă hemitoracelui stîng, cu lezarea cordului, hemopericard, tamponada cordului, șoc hipovolnic gr.III, prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăietor, ce se califică ca vătămări corporale grave, însă decesul ei n-a survenit din motivul, că i-a fost acordat imediat ajutorul medical de urgență.

Instanța de apel a constatat, că fapta reținută în sarcina inculpatului Sorbală Emil se califică ca tentativă de omorul a unei persoane, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, infracțiuni prevăzute de articolele 27,145 alin. (1) Cod penal.

În motivarea deciziei, instanța de apel a considerat că instanța de fond a ajuns la concluzia eronată precum că în cadrul examinării cauzei nu s-au prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra intenția inculpatului în timpul comiterii faptei a intenției de omor. Prima instanță eronat a apreciat că în acțiunile inculpatului lipsește intenția la tentativă de omor, argumentînd prin faptul că cuțitul în cauză nu a fost găsit la fața locului, iar faptul că cuțitul se afla la îndemîna inculpatului se explică prin activitatea acestuia, legată de sculptură și pictură.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a încălcat prevederile art. 101 al. 1, 325 al. 1, 384, al. 3, 385 al. 1, pct. 1-4, 394 al. 1 pct. 1, 2, 4, 5 ale Codului de procedură penală, *judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

Instanța de apel a menționat, că instanța de fond nu a soluționat cauza în raport cu toate circumstanțele de fapt invocate în rechizitoriu, cum ar fi intenția cu care

inculpatul a aplicat părții vătămate o lovitură de cuțit în regiunea cutiei toracice și legătura causală între această acțiune și ajutorul medical de urgență acordat ultimei, datorită căruia nu a survenit moartea ei.

Instanța de apel a stabilit, că necătfînd la faptul că inculpatul nu recunoscut vina în cele incriminate, vinovăția inculpatului Sorbală Emil în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. 1 Cod penal este dovedită și prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate prin citirea lor în ședința instanței de apel și anume:

- declarațiile părții vătămate Zatic Maria;
- declarațiile martorului Zatic Natalia;
- declarațiile martorului Meleca-Stavila Nadejda;
- declarațiile martorului Us Vladimir;
- raportul de examinare medico-legală nr.09/d din 02.01.2012;
- declarațiile expertului medico-legal Frumusachi Vitalie;
- procesul verbal de cercetare la fața locului din 01.01.2012, cu anexă fototabel;
- certificatul de vizită nr. 227 din 01.01.2012, pe numele Mariei Zatic conform căruia a fost depistată plagă tăiată-înțepată penetrantă a hemitoracelui stîng cu lezarea cordului, șoc hipovolnic gr.III-IV;

- raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 36s-2012 din 27.03.2012.

Instanța de apel a reținut, că prin prisma ansamblului de probe pertinente și concludente cercetate în ședința de judecată se demonstrează cert vinovăția lui Sorbală Emil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (1) Cod penal - adică tentativa de omor a unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

15. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil, prin care, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct.4), 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută sentința Judecătoriei sect. Buiucani mun. Chișinău din 06 august 2012.

În motivarea recursului recurentul invocă că :

- instanța de apel greșit a luat acele declarații date de partea vătămată, care au fost puse la baza deciziei de condamnare din 19 mai 2015, întrucît nu a luat în considerație boala de care suferă partea vătămată Zatic Maria, care este invalidă de gr.2, suferă de o boală „lupus eritematos”, boală care afectează în primul rînd sistemul nervos, în urma căruia se dezvoltă sindromul „astenodepresiv”, care se manifestă prin agresivitate față de cel apropiat;

- nu s-au luat în considerație prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvîrșite prin omor (art.145-148 Cod penal), nr.11 din 24.12.2012;

- la baza deciziei de condamnare au fost luate și declarațiile martorului Meleca Nadejda, care urmează a fi apreciate critic, deoarece este rudă apropiată cu partea

vătămată și nu este martor ocular;

- la cercetarea cauzei Curtea de Apel Chișinău nu a dat destulă eficiență prevederilor art.26 p.3, art.27, art.99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat probele administrate sub toate aspectele, nu le-a verificat, nu le-a dat aprecieri la justa lor valoare, fapt ce a dus la concluzii pripite, încadrarea greșită a acțiunilor inculpatului Sorbală Emil.

16. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală. La fel, procurorul menționează că, la examinarea cauzei în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, art. 26-27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate just s-a reținut starea de fapt și de drept, fiind încadrate acțiunile inculpatului în baza art. 27, art. 145 alin. (1) Cod penal.

17. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, ținând seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil, se indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 12) Cod de procedură penală, sub aspectul că judecata a avut loc fără participarea inculpatului, precum și a apărătorului când participarea lui era obligatorie potrivit legii, sau instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în cauza dată.

Referitor la temeiul invocat de recurent în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, care stipulează că „judecata a avut loc fără participarea procurorului, **inculpatului, precum și a apărătorului**, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii”, Colegiul penal consideră declarativ și arbitrar acest motiv, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 321 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Astfel, alin.(2) și alin.(3) ale articolului menționat stipulează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul: 1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță; 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui; 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa. În cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

Din materialele cauzei Colegiul penal reține că, cauza penală în privința lui Sorbală Emil a fost examinată în instanța de apel cu participarea inculpatului Sorbală Emil, precum și a apărătorului ales de acesta, Slabu Viorel, (f.d.165, vol. II), care s-a prezentat și la data pronunțării deciziei motivate pe 02 iulie 2015.

Astfel, Colegiul penal conchide că în speța dată nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, invocată de recurent.

Avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil în recursul ordinar declarat critică aprecierea probelor administrate de instanțele de judecată, astfel Colegiul penal menționează că conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel întemeiat și argumentat a pus la baza deciziei de condamnare în baza art.27, art.145 alin.(1) Cod penal a lui Sorbală Emil cumulul de probe descris în decizia atacată (f. d. 176-196), cum sunt :

„- **declarațiile părții vătămate Zatic Maria care a declarat că** concubina cu Sorbală Emil, aproximativ de 3 ani, însă, mama lui nu-i permitea ca să locuiască împreună. La 31 decembrie 2011, au sărbătorit împreună cu fiica ei, Zatic Natalia și concubinul, după care împreună au mers în centrul orașului la concert. Sorbală Emil îi zicea să meargă acasă, ea însă nu vroia și a plecat cu fiica la gazda, unde au înnoptat. Următoarea zi, a fost telefonată de mai multe ori de Sorbală Emil, care îi zicea să se ducă acasă, ea însă nu vroia și i-a zis să se întâlnească în centrul orașului. Când s-au întâlnit, i-a comunicat că o va omorî pe ea și pe poliția dacă este. Au mai mers puțin spre catedrală, el a scos un cuțit de bucătărie și a lovit-o în regiunea pieptului. Până la lovitură a încercat să-l calmeze, însă el nu se liniștea și a lovit-o cu cuțitul.

Fiind audiată suplimentar în instanța de apel, Zatic Maria, a declarat că la 01 ianuarie 2012 a fost telefonată de inculpat care i-a comunicat că dorește să se întâlnească cu ea și să discute amenințînd-o că dacă va veni cu poliția, el le va tăia gâturile ei și fiicei ei. Când s-au întâlnit în centrul orașului Chișinău, în Piața Marii Adunări Naționale în spate la Arca de Triumf, inculpatul Sorbală Emil avea un

comportament agresiv, avînd la sine pregătit din timp un cuțit de bucătărie luat de la domiciliu, cu care intenționat i-a aplicat o lovitură în piept, după care ea și-a pierdut cunoștința și și-a revenit la spital;

- **declarațiile martorului Zatic Natalia**, date în cadrul urmăririi penale, în ședința de judecată în instanța de fond (*declarații verificate prin citirea lor în instanța de apel*), prin care s-a probat că este fiica părții vătămate și pe inculpatul Sorbală Emil îl cunoaște din 2009, care a fost concubinul mamei sale. La data de 31 decembrie 2011, mama sa, cu Sorbală Emil, au locuit în atelierul situat pe str. Asachi, unde au și sărbătorit Anul Nou, ulterior a plecat cu mama sa, în drum spre casă, ea a plecat la prieteni de ai săi, să sărbătorească mai departe Anul Nou, însă mama ei a plecat la apartamentul său. Ce s-a întîmplat la data de 01 ianuarie 2012 nu cunoaște, însă știe numai din cuvintele mamei sale că mama ei, Zatic Maria, a ieșit să se întîlnească cu Sorbală Emil la ceasul din centrul orașului, dar înainte de aceasta el a telefonat-o și era foarte agresiv. Cînd s-au întîlnit, el a scos cuțitul și i-a spus "*uite vezi, îți tai gîtul*", cînd au ajuns la biserică, el a scos cuțitul și a lovit-o . Martorul Zatic Natalia a mai declarat că relațiile dintre ei erau rele - anterior a văzut-o pe mama ei și cu vînatăi. Zatic Natalia a comunicat că la spital mama ei, Zatic Maria, i-a comunicat, că Sorbală Emil a vrut să o omoare lovind-o cu cuțitul de bucătărie și a mai comunicat, că inculpatul Sorbală Emil, des o amenința cu omorul și o maltrata pe mama sa;

- **declarațiile martorului Meleca-Stavila Nadejda**, care a declarat că partea vătămată Zatic Maria și anterior i-a comunicat că inculpatul Sorbală Emil o maltrata și o amenința cu omorul, ea scriind dese ori plîngeri, însă după fiecare incident, la rugămințile lui Sorbală Emil, ea î-l ierta. Despre incident a aflat de la pătimită cînd a fost la ea la spital, ultima i-a comunicat, că la 01 ianuarie 2012 s-a întîlnit cu Sorbală Emil în PMAN, Sorbală Emil a scos un cuțit și i-a aplicat o lovitură puternică în regiunea inimii;

- **declarațiile martorului Us Vladimir**, care a relatat că îl cunoaște pe Sorbală Emil ca vecin de atelier, iar pe Zatic Maria ca concubina acestuia, îi cunoaște ca persoane gălăgioase, presupune că în momentul conflictului, Sorbală Emil putea s-o lovească pe Zatic Maria cu cutitul, însă nu a văzut aceasta. Cunoaște că Sorbală Emil și Zatic Maria, cînd serveau băuturi spirtoase, inițiau conflicte, în urma cărora Sorbală Emil, o maltrata pe Zatic Maria;

- **raportul de examinare medico-legală nr.09/d din 02.01.2012**, conform căruia cet. Zatic Maria i-au fost cauzate plaga prin armă albă înțepată, penetrantă hemitoracelui stîng cu lezarea cordului; hemopericard, tamponada cordului; șoc hipovolnic gr.III, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător-tăietor, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă (f.d.41-42, vol. I).

- **declarațiile expertului medico-legal Frumusachi Vitalie**, care a relatat în instanța de fond că, lovitura cu cuțitul în piept cet. Zatic Maria, aplicată intenționat

și cu forță, cu intenția de a leza organele vitale, exclude posibilitatea vătămărilor corporale din imprudență, ***că localizarea și gravitatea vătămărilor corporale erau de natură să ducă la decesul părții vătămăte, dacă nu intervenea o asistență medicală urgentă... (f.d. 145, vol. I);***

- **procesul verbal de cercetare la fața locului din 01.01.2012, cu anexă fototabel** (f.d.7-9, vol. I);

- **certificatul de vizită nr. 227 din 01.01.2012**, pe numele cet. Zatic Maria, conform căruia a fost depistată plagă tăiată-înțepată penetrantă a hemitoracelui stîng cu lezarea cordului, șoc hipovolnic gr.III-IV, (f.d.31, vol. I);

- **raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 36s-2012 din 27.03.2012**, din care rezultă că Sorbală Emil de careva maladiei psihice cronice nu suferă, manifestă tulburare de personalitate organică ceea ce se confirmă prin documentația medicală de arhivă, datele anamnestice despre nașterea lui laborioasă, aparența la ea din copilărie a unor dereglări neurotiforme, traumatismul cranio-cerebral suportat, cefalea periodică, accentuarea trăsăturilor de caracter de tip psihopatic (irascibilitate, excitabilitate, comportament emoțional alterat prin labilitatea emoțională cu agresivitate, vulnerabilitate la frustrări) care pe parcurs îi devin specifice. Diagnosticul se confirmă și de datele examenului psihiatric clinic curent care a depistat la el irascibilitate, instabilitate emoțională, un prag scăzut de control al acțiunilor sale, acuze la cefalee, vertijuri, gândire defenzivă, egocentrică detaliată, raționamente superficiale, slab argumentate, capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale. În perioada comiterii acțiunilor social periculoase ce i se impută, (01 ianuarie 2012), după cum rezultă din cauza penală, și datele examenului psihiatric curent, Sorbală Emil avea discernământul păstrat, deci, avea păstrată capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale și în privința infracțiunii ce i se impută, el necesită a fi recunoscut responsabil. În caz de detenție necesită evidența medicului psihiatru, tratament rezorbtiv, dehidratant și sedativ (f. d. 108-109, vol. I).”

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele privind nevinovăția și calificarea greșită a acțiunilor, expuse în recurs sunt vădit neîntemeiate, deoarece instanța de apel, dînd o apreciere cuvenită probelor examinate și verificate în instanțe, just a considerat că acestea sunt suficiente, și că cu certitudine dovedesc vinovăția lui Sorbală Emil în comiterea infracțiunii imputate, calificînd corect acțiunile în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ca tentativă de omor a unei persoane, adică acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvîrșirea omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Instanța de recurs consideră declarativ și argumentul privind „lipsa intenției inculpatului Sorbală Emil în comiterea infracțiunii incriminate, cuțitul fiind scos întîmplător din buzunarul scurtei, partea vătămăte solicitînd ea personal să i se dea cuțitul care era cu lama înainte”, întrucît se menționează, că locul loviturii aplicate

de către Sorbală Emil, în regiunea cutiei toracice în regiunea inimii, adică a unui organ vital, și instrumentul folosit (cuțitul de bucătărie), de asemenea demonstrează intenția inculpatului de a o lipsi de viață pe Zatic Maria. În speța dată existînd o tentativă clară de omor, fără ca fapta să își fi produs efectul din motive ce nu depindeau de voința făptuitorului, el observînd că se apropie doi polițiști de ei, s-a pierdut, lovitura aplicată victimei fiind aplicată în piept și i s-a acordat la timp ajutorul medical.

Concomitent, Colegiul penal respinge și argumentul recurentului privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, din considerentul că instanța de apel corect a încadrat acțiunile inculpatului Sorbală Emil în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece prezența intenției s-a dovedit prin cuvintele și acțiunile întreprinse de făptuitor, care fiind conștient de caracterul periculos a faptei și urmările ce pot surveni în rezultatul punerii în aplicare a cuțitului de bucătărie, intenționat i-a aplicat părții vătămate Zatic Maria o lovitură în regiunea inimii, adică a unui organ vital.

Dezacordul părții în proces cu soluția adoptată de instanța de judecată, nu neapărat înseamnă că soluția conține careva erori de drept. Motivele aduse de către recurent, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs, în art. 427 Cod de procedură penală.

O nouă reapreciere a probelor, în modul propus de autorul recursului, nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în procedura de recurs ordinar se verifică numai chestiunile de drept.

Colegiul penal mai constată, că instanța de apel a examinat cauza din toate punctele de vedere, cercetînd, analizînd și verificînd toate probele prin prisma prevederilor legale, luînd în considerare starea de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia, că inculpatul Sorbală Emil a comis infracțiunea imputată lui, fapt elucidat prin întregul sistem de probe, descris amănunțit în decizia instanței de apel, din care considerent instanța de recurs însușindu-le concluzionează, că decizia instanței de apel este întemeiată și legală.

Colegiul penal mai menționează, că la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, personalitatea celui vinovat, circumstanțele agravante ale cauzei.

La fel, Colegiul penal consideră, că vinovăția inculpatului Sorbală Emil, este pe deplin dovedită și acțiunile acestuia corect sunt calificate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, aplicîndu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în limita minimă a sancțiunii, în conformitate cu dispozițiile Părților generale și speciale a Codului penal. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu are.

Colegiul penal constată, că temeiurile invocate de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 12) Cod de procedură penală nu persistă în cauză, iar decizia atacată

este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, hotărîrea atacată nu este afectată de erori de drept și lipsesc careva motive relevante ce ar servi drept temei pentru rejudecarea cauzei în ordine de recurs.

18. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Slabu Viorel în numele inculpatului Sorbală Emil, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în cauza penală privindu-1 pe **Sorbală Emil Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2015**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Bejenaru Iurie

Mardari Dumitru